

DR. VISONTAI CSONGOR ÜGYVÉDI IRODA
DR. VISONTAI CSONGOR ÜGYVÉD

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest
Donáti utca 35-45.

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Visontai Csongor ügyvéd,

[redacted] elítélt jelen beadvány mellékleteként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőjeként eljárva Ügyfelem megbízásából az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-ában biztosított hatáskörében eljárva állapítsa meg a Szombathelyi Törvényszék Bv. Csoport 21.F.197/2020/17. szám alatti elsőfokú határozatának, valamint a Szombathelyi Törvényszék, mint másodfokú bíróság Bpkf.349/2020/4. szám alatti másodfokú határozatának alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvény II. cikkét, XV. cikk (1) és (2) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Kérelmem indokaiként az alábbiakat adom elő:

1. Hatáskör, befogadhatóság:

A T. Alkotmánybíróság hatáskörét az alkotmányjogi panasz indítvány elbírálására az Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdésben meghatározott d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a állapítja meg, míg Ügyfelem, mint indítványozó jogosultságát az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapozza meg.

Az Alkotmánybíróság több határozatában rögzítette, hogy alkotmányjogi panasz keretében csak az ügyek érdemében hozott végső döntések és a bírósági eljárást befejező egyéb döntések vizsgálhatók {legutóbb például: 3057/2017. (III. 20.) AB végzés, Indokolás [7], korábban: 3040/2015. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [30]; 3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [20]-[21]}.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 1 3 8 2 - 0 / 2020
Erkezett:	2020 AUG 12.
Példány:	4
Melléklet:	21 db
Kezezőiroda:	<i>du!</i>

A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének utólagos megvizsgálása érdekében lefolytatott eljárás a Bv. tv. 50. §-a szerint olyan bv. bírói eljárás, amelyben a bíróság végzéssel határoz. A végzéssel szemben a jogorvoslati lehetőség biztosított, továbbá a végső határozat jogerőre képes, tehát mindezekre figyelemmel egy önálló bírósági eljárásnak tekinthető.

Álláspontom szerint ezért az Abtv. 27. § második fordulatóban meghatározott feltételnek jelen ügyben a másodfokú jogerős végzés megfelel, így ellene alkotmányjogi panaszt lehet benyújtani {3005/2020. (II. 4.) AB végzés, Indokolás [25]–[26]}.

Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt határidőben benyújtotta és a panasz eleget tesz az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek.

A jogorvoslati lehetőséget kimerítése körében hivatkozni kívánok a Kúria Bfv.II.1.326/2018 számú jelentős ügyben hozott határozatára, melyet a Kúria a honlapján tett közzé. E határozat szó szerint azt tartalmazza, hogy:

„A Be. szerinti felülvizsgálat kizárása azon alapul, hogy a büntetőeljárás törvényben rendkívüli jogorvoslatként szabályozott felülvizsgálatnak kizárólag a (per)bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye (Be. 648. §).

A bíróság jogerős ügydöntő határozata végleges, mindenkire kötelező döntést tartalmaz a vádról, illetve a terhelt büntetőjogi felelősségéről, a büntetőjogi következményekről vagy ezek hiányáról [Be. 456. § (1) bekezdés I. mondat].

A bv. bíró véglegessé váló érdemi (és a törvény kötelező terminológiája szerint ügydöntő) határozata azonban jogerőre nem képes, mert nem a vádról, illetve nem a terhelt büntetőjogi felelősségéről, a büntetőjogi következményekről vagy ezek hiányáról tartalmaz döntést.

Ily módon a bv. bíró véglegessé váló ügydöntő határozata nem jogerős határozat, s így azzal szemben a büntetőeljárás törvény alapján is kizárt a felülvizsgálat.

A Kúria ezért a terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és azt mint a törvényben kizárt indítványt elutasította.”

A jelen ügyben tehát felülvizsgálati kérelem nem nyújtható be a Kúria felé.

Az indítványozó jogosultnak és érintettnek minősül és rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

2. Tényállás:

██████████ elítélt a Fővárosi Törvényszék 23.B.814/2012/92. számú ítéletében – mely a Fővárosi Terotabra, mint másodfokú bíróság 2.Bf.27/2014/31. számú határozatával 2015. május 28. napján emelkedett jogerőre - kiszabott 14 év börtön fokozatú szabadságvesztés büntetését tölti rablás büntette és más bűncselekmények miatt a ██████████ ██████████ ██████████ (a támadott végzések meghozatalakor pedig a ██████████ ██████████ töltötte szabadságvesztés büntetését).

██████████ elítélt vonatkozásában a jogerős ítéletet hozó bíróság – mérlegelve a cselekmény súlyát és az elkövető személyes körülményeit, előéletét – úgy rendelkezett, hogy a kiszabott szabadságvesztés időtartamának kétharmad részének letöltését követően ██████████ feltételes szabadságra bocsátható.

██████████ a határozott ideig tartó szabadságvesztésnek a bíróság által meghatározott kétharmad részét letöltötte.

A szabadságvesztés időtartama alatt [REDACTED] mindvégig kifogástalan életvitelt folytatott a büntetés-végrehajtási intézetekben, ahol tartózkodott, a szabályokat soha nem szegte meg, a magatartási rendet betartotta.

A büntetés-végrehajtási intézetek közösségébe beilleszkedett, rabtársai, az örök, előjárók, pártfogók, pszichiáterek – egytől egyig kifejezetten kedvelik. Ezt alátámasztják a róla készült jelentések, melyek a feltételes szabadlábra helyezés iránti kérelemhez az eljárás során csatolásra kerültek.

[REDACTED] aktívan részt vett és vesz a közösségi életben a börtön falain belül és kívül is.

Többször szerepelt rádióműsorokban (pl.: Petőfi Rádió, Katolikus Rádió), ahol a börtönben való tartózkodásról beszélt, illetve arról, hogy a fiatalokat hogyan lehet a bűnözés távol tartani.

A rádióműsorokon kívül [REDACTED] részt vett egy középiskolásoknak szervezett beszámolón, melyen az életéről, az általa elkövetett bűncselekményről, annak következményeiről és a lehetséges megelőzésről beszélt a fiataloknak.

Ezzel [REDACTED] nem saját érdekeit, hanem a társadalom érdekeit nézte és segítette.

A börtön falain belül is aktívan dolgozott a közösségért. Minden ünnepségen verset mondott és mond a mai napig, a [REDACTED] [REDACTED] csapatával 3 évvel ezelőtt megnyerték a fődíjat az előadásukkal a börtönszínház találkozóin.

A főszerepet a díjnyertes darabban [REDACTED] játszotta.

A színházi szakkörnek a mai napig tagja.

[REDACTED] nemcsak betartotta a magatartási szabályokat, de példát mutatott a többi rab számára. Ezt támasztja alá azon tény, hogy számtalan, több, mint 65 dicséretben részesült, azonban fenyegetésben egyszer sem.

Folyamatosan pártfogói találkozókra vett részt, az utolsó ilyen találkozó a koronavírus járvány miatt maradt el.

[REDACTED] elítélt nem átlagos családi háttérrel rendelkezik.

Az igen hosszú időtartamú szabadságvesztés büntetés ellenére felesége és gyermekei mindvégig mellette álltak, mindenben segítették és támogatták őt, elősegítve ezzel azt, hogy szerettüket ne veszítsék el lelkükben.

[REDACTED] gyermekei és felesége majd 10 év után is a legnagyobb szeretettel várják haza szerető édesapjukat, illetve férjét.

Ennek alátámasztásául mellékelem [REDACTED] felesége és gyermekei által írt leveleket.

[REDACTED] feleségén és gyermekein kívül más hozzátartozói is rendszeresen látogatták őt a BV intézetben, folyamatosan tartották a kapcsolatot vele, amikor arra lehetőségük volt. Így pl. szülei is elfogadták és megbocsátották gyermekük hibáját, testvére, [REDACTED] és családja is folyamatosan tartják vele a kapcsolatot, amikor arra a szabályok lehetőséget adnak.

[REDACTED] – jó magaviseletére tekintettel – több alkalommal is volt lehetősége arra, hogy pár napot a büntetés-végrehajtási intézet falain kívül családjával tölthessen, mely alkalmakkor szintén mindig betartotta a vonatkozó szabályokat, előírásokat, magatartására soha nem volt panasz, határidőben visszatért a BV intézetbe.

2 évvel ezelőtt [redacted] 3 napot töltött otthonában karácsonykor, 3 napot húsvétkor, valamint hétvégekre pár alkalommal 1-2 napot. Sajnos ezt a szabályozást megváltoztatták, de ezen időszakban [redacted] a családjával még szorosabb kapcsolatot alakíthatott ki.

Ezen alkalmakat megelőzően környezettanulmány készült, mely során bizonyítást nyert, hogy [redacted] a családja megfelelő környezetben várja haza. Ezen vizsgálatok alkalmával a szomszédokat is (legalább 3 személyt) nyilatkoztatták arról, hogy [redacted] esetleges hazatérése zavarja-e őket. A szomszédok egyértelműen nyilatkoztak arról, hogy [redacted] a történetek ellenére kedvelik és várják vissza, szomszédként.

[redacted] a szabadságvesztése alatt folyamatosan dolgozott, több munkakörben is, ezek közül több munka bizalmi jellegű volt. Többek között volt ételosztó, ápoló, raktáros. A szabadságvesztése alatt elvégzett egy OKJ targoncavezető tanfolyamot.

[redacted] megbánta amit elkövetett. Az elmúlt 10 évben mindent megtett annak érdekében, hogy ne veszítse el azon jogát és méltó legyen annak gyakorlására, hogy a bíróság őt a törvény adta kereteken belül feltételes szabadságra bocsássa, láthassa családját, megölelhesse feleségét, aki kitartott mellette és nevelhesse gyerekeit, akik ma is apaként tekintenek rá.

[redacted] szeretne visszailleszkedni a társadalomba és szeretne családjáról méltó módon gondoskodni, meghálálni neki mindazt, amit tőlük kapott az elmúlt évtizedben.

A fentiek szerint tehát alaposan feltehető, hogy [redacted] esetében a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

[redacted] esetében minden feltétel adott ahhoz, hogy feltételes szabadulása esetén törvénytisztelő életmódot folytasson, munkát vállaljon és családjáról gondoskodjon, gyermekeit felnevelhesse.

[redacted] személyiségfejlesztő tréningen is részt vett a BV intézetben, azért hogy a lehető legjobb családfő, apa lehessen.

Szabadulása esetén a családját el tudja tartani, jelenleg 2 álláslehetősége van. Testvére [redacted] vezetője, szeretné munkatársként alkalmazni, bízik benne és várja haza. Ezen ajánlat mellett egy gyerekkori barát is munkát ajánlott neki, mely ajánlatot szintén csatolok a beadványomhoz.

[redacted] családja jelenleg is abban a lakásban lakik, ahonnan a BV intézetbe bevonult és ahol a környezettanulmányok készültek.

A Szombathelyi Törvényszék Bv. Csoportja a fentiek ellenére úgy döntött, hogy [redacted] elítélt nem érdemes a feltételes szabadságra bocsátásra.

Az indokolás összesen kettő oldalas volt, melyből a konkrét indokolás egyszavas:
„Azonban a kiszabott büntetés tartama hosszú, az elkövetett bűncselekmény erőszakos, jellegű, kiemelkedő tárgyi súlyú, hosszú a büntetésből hátralévő rész, ezért feltételes szabadságra bocsátása esetén a törvénytisztelő életmód folytatása nem biztosított, a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül nem érhető el.”

A Szombathelyi Törvényszék, mint másodfokú bíróság indokolása már bővebb:
„A feltételes szabadságra bocsátásról szóló döntésekor a büntetés-végrehajtási bíró kétségtelenül összetett szempontrendszer alapján hozza meg határozatát, erre vonatkozóan azonban a

másodfokú bíróság hivatkozik arra, hogy a Bv. tv. 188. § (1a) bekezdésének különösen az a) és b) pontjaiban írt vizsgálandó szempontok az esetek jelentős részében egymással ellentétes irányban hatnak, mint a mostani ügyben is, hiszen például az elítélt nyilvánvalóan csak úgy tudott ilyen számú jutalmat kiérdemelni, hogy vele szemben kiemelkedően hosszú tartamú szabadságvesztés büntetést hajtanak végre.

Vitathatatlan, hogy az elítélt az általa elkövetett bűncselekményeken, azok jellegén és súlyán már nem tud változtatni, azonban a Bv. tv. 188. § (1a) bekezdésének a) pontja szerint törvényi kötelezettsége a büntetés-végrehajtási bírónak, hogy az elítélt által elkövetett bűncselekményt, a kiszabott büntetés tartamát és a büntetésből még végrehajtásra váró részt is figyelembe vegye és ne csupán az elítéltnak a büntetés végrehajtása alatt tanúsított magatartását.”

Tekintettel arra, hogy az indokolásokból az indítványozó számára nem volt megállapítható, hogy miért nem érdemes feltételes szabadságra, ezért kérelemmel fordult a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] parancsnokához, hogy megismerhesse a feltételes szabadságra bocsátás során lefolytatott eljárásban keletkezett iratokat.

A Bv. Intézet válaszelevelében arra tájékoztatta, hogy ezeket az iratokat nem ismerheti meg.

Ezt követően, 2020 júliusában [REDACTED] átszállították a [REDACTED] [REDACTED], mely családjától és gyerekeitől még messzebb, 250 km-re van.

3. Jogi indokolás:

Tisztességes eljárás:

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után a tisztességes eljárás követelményét érintő határozataiban kifejtette, hogy a tisztességes eljárás az Alkotmánybíróság döntéseiben kimunkált alkotmányos mérce szerint olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet és kell megítélni.

Ennek alapján megállapítható, hogy nem lehet olyan szükségesség, amely miatt az eljárás tisztességes voltát arányosan korlátozni lehetne.

A tisztességes eljáráshoz való jog olyan abszolút jog, mellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog, vagy alkotmányos cél.

A Bvtv. a feltételes szabadlábra helyezés feltételül az alábbiakat szabja, megnevezve az elbíráló bíró számára különösen figyelembe veendő feltételeket:

188. § (1) A szabadságvesztésre ítélt feltételes szabadságra bocsátható, ha

- a) a határozott ideig tartó szabadságvesztésnek a bíróság által meghatározott részét vagy az életfogytig tartó szabadságvesztésnek a bíróság által meghatározott tartamát letöltötte, és
- b) alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

(1a) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltétel szempontjából a büntetés-végrehajtási bíró különösen

- a) az elítélt által elkövetett bűncselekményt, a kiszabott büntetés tartamát és a büntetésből még végrehajtásra váró részt,
- b) az elítélt büntetés végrehajtása alatt tanúsított magatartását,
- c) az elítéltnak a bűncselekménnyel okozott hátrány jóvátételét eredményező vagy azt célzó magatartását,
- d) az elítélt törvénytisztelő életmód folytatására vonatkozó készségét vizsgálja.

A feltételeket vizsgálva megállapítható, hogy [REDACTED] a feltételes szabadságra bocsátás feltételeinek mindenben megfelelt.

A büntetésvégrehajtási bíró által vizsgálandó feltételek egyáltalán nem kerültek konkrét vizsgálatra, ezen körülmények nem kerültek egymással összevetésre, mérlegelésre.

Az elsőfokú végzés igen szűkszavúan, csak annyit mond a határozat indokaként, hogy jelentős idő van hátra a büntetésből, ezért a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül nem érhető el.

Ugyanígy a másodfokú végzés, csak annyit mond, hogy:

„Az elítélt által elkövetett bűncselekmények száma, azok kiemelkedő tárgyi súlya, a kiszabott büntetés tartama, a büntetésből még végrehajtásra váró rész, mind a feltételes szabadság engedélyezése ellen hatnak.”

A fent hivatkozott indokolásból az állapítható meg, hogy az eljáró bírók a konkrét ügyben ténylegesen nem vizsgálták a feltételes szabadságra helyezés feltételeit, illetve a körülményeket, csupán a fennmaradó szabadságvesztés idejéből és az elítélés okául szolgáló erőszakos cselekményből vontak le téves következtetést.

Jelen beadvány nem a bírói mérlegelést támadja, hiszen azt a T. Alkotmánybíróság nem bírálhatja felül, hanem pont azt a tényt, hogy az eljáró bíróságok valójában nem mérlegeltek, nem tették mérlegre [REDACTED] kiemelkedően jó magaviseletét, kiemelt hajlandóságát a társadalomba való visszailleszkedésre, illetve a bűncselekmény által okozott kár megtérítésére.

Egyik végzésben sem található semmilyen indokolás arra nézve, hogy az elítélt jó magaviseletét milyen módon rontja le maga az elkövetett cselekmény és miért kizárt a feltételes szabadság alkalmazása.

Az elítéltnak joga lett volna egy tisztességes eljárásban megtudni azt, hogy miért nem érdemes feltételes szabadságra, miért volt „hiába” a kiemelkedően jó magaviselete, a 65 dicsérete és a megfeszített munkája a társadalomba történő visszailleszkedéshez. Joga lett volna megtudni, hogy a nevelője, pszichológusa milyen jellemzést adott róla és javasolták-e a feltételes szabadságra helyezését.

A hiányos, szűkszavú indokolásokból az látszik, hogy az eljáró bíróságok ténylegesen nem mérlegeltek, hanem csupán a cselekmény minősítéséből kiindulva, úgy foglaltak állást, hogy az a személy, aki ilyet követ el, az nem érdemes a feltételes szabadságra.

Ez azonban ellentétes az Alaptörvény rendelkezéseivel, több okból is.

A Btk. 38. §-a szabályozza a feltételes szabadság intézményét, oly módon, hogy aki abból nincs kizárva, úgy annak lehetősége van ezen intézményre.

A támadott döntések magát ezt a jogot vették el az elítélttől, hiszen valójában mindkét döntés részletes indokok nélkül azt tartalmazza, hogy az elkövetett cselekmény súlya kizárja a feltételes szabadság lehetőségét.

Elmondható, hogy az eljárás bíróságok a körülmények részletes vizsgálata nélkül, csupán egy körülményt étékelve, kvázi megfosztották az elítéltet a feltételes szabadság lehetőségétől, teljesen kiüresítve ezzel mind a Btk., mind pedig a Bvtv. feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezéseit.

Ha jogszerűnek fogadnánk el a támadott határozatokat, úgy tulajdonképpen előre kimondható lenne, az erőszakos bűncselekményeket elkövető, hosszú szabadságvesztésre ítélt elítéltek esetében, hogy semmiképpen nem részesülhetnek a feltételes szabadság intézményében, bárhogy is viselkednek a börtönben vagy fegyházban, bárhogy is próbálnak visszailleszkeszteni a társadalomba és bárhogy is próbálnák jóvátenni az elkövetett bűnüket.

Ez az eljárás álláspontom szerint nem minősíthető tisztességesnek, ellentétes egy demokratikus jogállam alapelveivel.

Elmondható az is, hogy amikor az alapügyben eljáró büntető bíróságok meghozták ítéletüket, már figyelembe vették az elkövetett cselekmény súlyát, az elkövetés módját és a halmazatot.

A másodfokú bíróság jelentősen enyhítette az elsőfokon kiszabott életfogytiglani szabadágvesztés büntetést (annak alkotmányellenes voltára tekintettel), a jogerős ítélet 14 év szabadságvesztés, azzal a kifejezett rendelkezéssel, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható.

A cselekményének súlya tehát tulajdonképpen kétszeresen került értékelésre az elítélt terhére – a büntetés kiszabásakor és a feltételes szabadság elbírálásakor – , annak ellenére, hogy a cselekményét már nem tudja meg nem történné tenni, csupán „vezekelni” tud érte, amit álláspontom szerint meg is tett a szabadságvesztése alatt.

Az elítéltnak joga lett volna egy olyan eljáráshoz, ahol értékelik a magatartását és arra törekvés, hogy törvénytisztelő életmódot folytasson.

A T. Alkotmánybíróság 5/1992. (I.30.) AB határozatában úgy fogalmazott, hogy:

„A Btk. egyértelműen rendezi, hogy a szabadságvesztés egyes fokozataiban az elítéltek mennyi idő eltelté után bocsáthatók feltételes szabadságra, valamint meghatározza azokat az eseteket, amikor a feltételes szabadságra bocsátás kizárt. Ezen túlmenően azonban a döntésnél igen széleskörű a bv. bíró mérlegelési lehetősége. Feltételes szabadságra bocsátásnak ugyanis akkor van helye, ha - különösen az elítéltnak a büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartására és arra a készségére tekintettel, hogy törvénytisztelő életmódot fog folytatni -alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.”

Az idézett szövegből arra lehet következtetni, hogy bár a T. Alkotmánybíróság is tiszteletben tartja a bírói független mérlegelés elvét, de a legfontosabb szempontnak a feltételes szabadság megengedhetősége körében az elítélt büntetés-végrehajtás alatt tanúsított magatartását tartja.

A kérelmező elítéltnak nem adatott meg egy olyan eljárás, ahol a jó magaviseletét figyelembe vették volna a feltételes szabadság elbírálásakor.

Az emberi méltósághoz való jog sérelme:

Alaptörvény II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

Az Alkotmánybíróság 144/2008. (XI.26.) AB határozatában kimondta, hogy:

„Az emberi méltósághoz való jogból következik, hogy az elítélteknek lehetőséget kell biztosítani a rehabilitációra, arra, hogy jogsértés nélkül helytálljanak egy szabad társadalom feltételei között. A reszocializáció pedig megköveteli, hogy az arra objektív szempontok alapján érdemesült elkövető számára egy későbbi, büntetéstől mentes életvitel feltételeit a jog megteremtse. Ez nem csupán a terhelt érdeke, hanem a társadalomé is.”

A támadott határozatok [REDACTED] elítélt emberi méltósághoz való jogát sértik.

Valóban elkövette a bűncselekményeket, amikért elítélték, de a lehető legjobb tudása szerint megpróbált megváltozni, az okozott kárt jóvátenni és a társadalomba visszailleszkedni.

Ezt a jogát vonta meg az eljáró bíró, illetve bíróság azzal, hogy érdemi vizsgálat nélkül, csupán az elkövetett cselekmény minősítésére és a kiszabott büntetés nagyságára tekintettel, tulajdonképpen megvonta a feltételes szabadsághoz való jogát az elítéltnél.

A 66/1991 (XII.21.) AB határozat kimondta, hogy még törvényben meghatározott okból és eljárásban való szabadságkorlátozás is lehet alkotmányellenes:

„A személyes szabadságnak jogszerű (törvényes) elvonása is okozhat alaptalan sérelmet. Az egyes korlátozó rendelkezések csak akkor fogadhatók el alkotmány-szerűnek, ha az általuk elérni kívánt és alkotmányosan elismert célhoz képest a korlátozás szükségszerű és arányos.”

Értelmezve a fenti AB határozatot, vizsgálni kell, hogy a szabadság korlátozása mennyiben szükséges, illetve arányos.

A Btk. fogalmai szerint a büntetés célja a társadalom védelme, annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

Jelen esetben ez azt jelenti, hogy konkrétan vizsgálni lett volna szükséges, hogy [REDACTED] vajon változott-e a büntetés hatására, tarthatunk-e attól, hogy újabb bűncselekményt követ el.

Álláspontom szerint szükségtelen alapjogkorlátozást eredményezett az a büntetésvégrehajtási bírói hozzáállás, mely szerint egy súlyos bűncselekményt elkövető, hosszú időtartamra ítélt személy esetében kvázi kizárt a feltételes szabadságra bocsátás, bármilyen jó magaviseletet is tanúsít a büntetésvégrehajtási intézetben.

Azon túlmenően, hogy az emberi méltóságában sérti az elítéltet egy ilyen határozat, pszichológiailag is igen káros hatása van az elítélt személyiségfejlődésére.

A hosszú szabadságvesztés alatt a fogvatartott személyisége súlyos károsodást szenved mindenképpen, ezt a károsodást csökkenthetné a szabadulásra való felkészülés, reintegráció, utógondozás.

Amennyiben elfogadjuk a támadott határozatokat, úgy kimondható, hogy az erőszakos cselekményekért hosszú időre elítélt személyek nem számíthatnak a feltételes szabadulásra, amely további személyiség károsodást okozhat az esetükben, valamint azt eredményezi, hogy felesleges törekedniük a társadalomba történő mielőbbi beilleszkedésre, hiszen erre nincs esélyük, csupán a tényleges szabadságvesztés letöltése esetén.

Elvész tehát egy olyan motivációs tényező, amely kapaszkodót nyújt a büntetés-végrehajtási intézet embertelen körülményei között, a remény a korábbi szabadulásra elenyészik és az elítélt számára a jó magaviselet és a reintegráció nem kecs eget semmi előnnyel.

Az Európa Tanács REC (2003) 23 számú ajánlásában alapelvi szinten fogalmazta meg, hogy:
„Az életfogytig tartó, illetve hosszú tartamú szabadságvesztés büntetés célja többek között a fogvatartottak lehetőségeinek erősítése, annak érdekében, hogy integrálódni tudjanak a társadalomba és szabadulásuk után törvénytisztelő életmódot tudjanak folytatni.”

A támadott határozatok a büntetés érdemi lényegét semmisítik meg, az elítéltnak a legkisebb érdeke sem fűződik ahhoz, hogy a kiszabott 14 év alatt jó magaviseletet tanúsítson és a társadalomba vissza próbáljon illeszkedni, hiszen ehhez nem kapcsolódik számára semmilyen pozitív eredmény.

Hátrányos megkülönböztetés tilalma:

Alaptörvény XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódó alkotmánybíróági gyakorlat azt az alkotmányos parancsot fogalmazza meg, hogy a közhatalmat gyakorlók valamennyi személyt egyenlő méltóságuként kezeljenek és szempontjaikat egyenlő mércével és méltányossággal mérjék. (3206/2014 (VII.21.) AB határozat)

Álláspontom szerint az egymással összehasonlítható helyzetben levő személyi kör azon elítélteket jelenti, akik a Bvtv. jogszabályi feltételeinek megfelelően feltételes szabadságban részesíthetők.

Az elmúlt időben (2019-2020 években) történtek olyan erőszakos cselekmények Magyarországon, melyeket feltételes szabadságra helyezett elítéltek követtek el és igen nagy média nyilvánosságot kaptak, közfelháborodást okoztak.

Ezen cselekmények következtében az elmúlt időben azon elítélteket, akik erőszakos bűncselekményeket követtek el és emiatt hosszú tartamú szabadságvesztésre ítélték, nem bocsátják feltételes szabadságra a büntetés-végrehajtási bíró, még akkor sem, ha egyébként a törvényi feltételnek megfelelnek.

Ez a tendencia egyfajta társadalmi elfogadottság felé törekvést tükröz a bíróságok részéről, azonban jogellenes, alkotmányellenes megkülönböztetést eredményez.

Sem az Alaptörvény, sem a Btk., sem a Bvtv. nem tartalmaz olyan előírást, mely szerint hátrányosabb helyzetbe kell kerülnie annak a feltételes szabadság elbírálásakor, akit erőszakos bűncselekmény miatt, hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélték.

Épp ellenkezőleg, a Btk. kimerítő jelleggel sorolja fel azon eseteket, amikor ki kell zárni valamilyen bűnelkövetőt a feltételes szabadságból, tehát jogilag tesz megkülönböztetést az elkövetők között, az alapügyben meghozott ítéletben kiszabott büntetés körében.

Az indítványozó elítélteket az elítélésekor a bíróság nem különböztette meg a többi bűnelkövetőtől, nem zárta ki a feltételes szabadság kedvezményéből.

Az elítélt a büntetésvégrehajtási bíró által sem a magaviselete, vagy a beilleszkedési zavara, illetve bármilyen más okból került megkülönböztetésre, hanem kifejezetten az általa elkövetett erőszakos cselekmény miatt, amely azonban így, ebben a formában jogellenes.

A büntetésvégrehajtási bírók meg sem vizsgálták, hogy vajon a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül elérhető-e az indítványozó elítéltnél, hanem csupán az elkövetett cselekmény alapján döntöttek így, érdemi vizsgálat nélkül.

A jogellenes feltételes szabadságra bocsátás megtagadása következtében az elítélt családjával nem tud együttélni, nem tudja gyermekeit apaként nevelni, feleségét magához ölelni, neki támogatást nyújtani, ahogy idős szüleinek sem, ezzel emberi méltósága sérül.

A családja 10 éve várja az elítéltet kitartóan, 9 alkalommal reintegráció keretében napokat töltött otthon az elítélt, bizonyítva képességét a változásra és a beilleszkedésre.

Látható, hogy önmagában az erőszakos bűncselekmény elkövetőjeként történő megkülönböztetés nem fogadható el érvként az elítélt feltételes szabadságból történő kizárásaként, mert ez jogellenes diszkriminációhoz vezet.

A fentiekre tekintettel a kérelemben megjelölt határozatok alaptörvény-ellenessége megállapítható, ezért azok megsemmisítése szükséges.

Kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság a jelen alkotmányjogi panasz iránti indítványomban foglaltaknak szíveskedjék helyt adni.

A T. Alkotmánybíróság előtti eljárásra vonatkozóan mellékelem ügyvédi meghatalmazásom.

Nyilatkozom, hogy Ügyfelem nevének nyilvánosságra hozatalához nem kíván hozzájárulni.

Nyilatkozom, hogy a jelen kérelem a Szombathelyi Törvényszék Bpkf.349/2020/4. szám alatti jogerős határozatnak a kézhezvételét követő 60 napon belül került benyújtásra.

Budapest, 2020. augusztus 10.

Tisztelettel:

dr. Visontai Csongor ügyvéd

